

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

PIAȚA LIBERTĂȚII BRAȘOV. —

TELEFON 226

Abonament anual 860 lei.

Pentru străinătate 800 lei.

Anunțuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Domnul N. Iorga — anunță „Neamul Românesc” — a acceptat să prezideze comitetul de onoare, sub patronajul căruia se ține Congresul Internațional de Contabilitate, la București.

Simte sfârșitul și se pregătește de prim-ministru în contabilitate pentru ca să-și poată pregăti bilanțul guvernării.

Se împlinesc Luni, în 3 August, doisprezece ani de când primele trupe ale armatei române au pătruns în Budapesta, — nu ca s-o cuceriască, ci pentru ca să salveze Ungaria de prăpădul propriilor ei fii.

Prin maiestosele lui falfări steagul românesc înălțat de-asupra cetății Buda a povestit vecinilor dela Vest țaria și vitejia eroilor dela Mărășești, cari s-au făcut stavilă pentru oprirea turbatelor valuri ce amenințau să se reverse asupra Europei, din Răsărit.

Pe puntea salvării, și nu a cuceririi, a fost trecută vitejia românească în capitala Țării Ungurești!

Preamărim virtuțile celor ce au scris cu fapte momentele mari ale istoriei neamului și ne închinăm în fața Marei Voinți, care voință și țarie ne-a dat pentru săvârșirea de fapte mari.

Cât mai multă atențiune!

Ceeace se petrece astăzi în țările din apusul Europei este poate fără pereche în istorie. Criza cumplită economică, care bântuie în aceste țări și care poate duce la orice rezultate, a pus în mișcare toate cercurile conducătoare cari înlegând ce poate veni, fac toate sforțările pentru a salva și a păstra cu orice preț ceea ce e. Soluția, leacul se găsește însă așa de greu. Tehnicienii, specialiștii din cei mai de seamă examinează problema de atâtea vreme și rezultatul e tot nul. Și credem că cel așteptat va întârzia să vină, căci doctorul, singurul care îl poate determina, bunăvoința umană, capitalul moral mai mult decât cel material refuză să intervină. Popoarele se dușmănesc și astăzi ca totdeauna. *Homo homini lupus*. Cei tari vor să rămână cum sunt. Invingătorii vor să și păstreze prada, învinșii vor s'o recucerescă. Idealismul vilsonian, ca atâtea alte visuri, s'a dus în mormânt cu cel care l'a purtat. Subconștientul uman a rămas ca totdeauna îmbăcsit de ură, de patimă, de setea de răzbanare, de gândul de a spolia și jefui. Cel puternic n'are nici-o milă pentru cel slab. Cel bogat nu vrea să

cunoască și mai puțin să ajute pe cel sărac.

Ce ne va aduce ziua de mâine, nu știm! Soarta altor țări ne interesează de sigur. Dar mai mult decât orice ne interesează țara noastră, neamul nostru.

Atențiune, cât mai multă atențiune! În conjuncturile economice de astăzi, în dependența organică ce există astăzi — pe țărâm economic — între toate țările, ochiul nostru trebuie să rămână mereu deschis.

Considerentele de ordin politic intern nu pot merge până la sinucidere. Orice guvern s'ar găsi în fruntea țării, noi n'am putea să-i dorim decât izbândă, cât mai desăvârșită izbândă în câmpul economiei noastre. Oricare și oricât de accentuată ar fi diversitatea noastră de vederi, noi nu putem merge până la absurd sau chiar până a ne transforma în canibali. O clipă nu înțelegem să uităm că suntem cu toții Români. Suntem cu toții o familie, o mare familie românească, în care pot să fie discuții, uneori cât de accentuate, dar cari niciodată nu pot să ducă la suprimarea ei.

Cu ceea ce spunem aci ar trebui însă să fie de acord toate lagărele politice din țara noastră, inclusiv gu-

vernul. Pentru că altfel spusurile noastre rămân un simplu *pium desiderium* și noi considerați ca niște caraghioși.

Din nefericire ceea ce dorim noi este departe de a fi o realitate. În țara noastră, trebuie să constatăm cu multă îndurerare, bântuie dușmăni identice aproape cu acelea, cari se manifestă între popoare de sânge deosebit. Cărturari dușmănesc și urăsc pe cărturari, tabere de oameni, cari vorbesc aceeași limbă și mărturisesc aceeași lege, stau față în față ca tot atâtea oști vrășmașe. Autoritatea oamenilor, necesari pentru încheierea rândurilor, pentru formarea, alimentarea și oțelirea moralului mulțimii este subminată cu o insistență diavolească. Și în fruntea celor care procedează așa e însuș guvernul, care și el are în cap pe unul din cei mai străluciți cărturari ai vremii, dela care o lume întreagă, o lume torturată de mizerie, chinuită de neliniște aștepta să-i redea pacea, înțelegeră, unitatea de vederi și s'o pună în gardă întreagă, solidară, hotărâtă, entuziastă în fața primejdiei pentru a o înfrunța și a o înfrânge. Deziluzie! Un convoi întreg de demoni au fost puși în mișcare — ura, vrajba, umilirea, batjocura, intriga — și aruncați în sânul nației pentru a o descuraja, pentru a-i ucide moralul, pentru a-i anihila orice putere de rezistență și pentru a o face incapabilă de eforturi, pe cari prezentul și ziua de mâine mai ales le va reclama cu siguranță.

Mănușiți de ceea ce ni e dat să vedem și îngrijorați de ce poate să vie, încercăm să ne înăbușim toate resentimentele și să li cerem tuturor Românilor și în special aceluia, cari îi guvernează: atențiune, cât mai multă atențiune! Pe noi ne interesează mai mult decât orice: țara și nația noastră. Toate celelalte sunt lucruri secundare. Redați autoritatea și prestigiul tuturor celor cari pot avea un cuvânt de renaștere a sufletului popular, o înălțare și afirmare a moralului național. Faceți să ia ființă cât mai degrabă solidaritatea, de care avem atâtea nevoie și goiți din sânul nației

tot ce ar putea s'o împartă și tot ce ar putea să îndușmănească pe fiii aceluiaș popor.

Așezați unde suntem de o soartă vitregă faceți tot posibilul, puneți la contribuție tot ce a mai rămas bun și nobil în sufletul nostru pentru a înfrânge vitregia sortii prin virtuțile noastre ale tuturor, singurile cari ne-au mântuit în toate vremurile de cumpănă. Apelul nostru pentru re-

învierea și activarea acestor virtuți nu e cel dintâ și nu va fi nici cel din urmă. Căci vremurile de azi ni cer cât mai multă atențiune. Și vom vorbi și vom striga mereu până când ne vor auzi toți Românii și tineri și bătrâni și răi și buni și orgolioși și modești și guvernanți și guvernați.

E o datorie, pe care ni o vom face fără ezitare, convingși că numai astfel va fi salvată țara și va trăi nația.

Ziua roșie

Nu ni este scopul să arătăm ceea ce se știe. Grozăviile și chinurile iadului de peste Nistru sunt prea cunoscute. Știm și cunoaștem clocoțul din marginea de Răsărit a țării. Zidul conștiinței românești însă, în care se izbesc zadarnic furtunoasele valuri roșii ale mării sovietice este cea mai vorbitoare și liniștitoare dovadă a sănătății de judecată și a țării sufletești, cu care și-a înfățișat calea spre viitor „neamul nostru. Dacă scânteii sărite din focul roșu reușesc din când în când reușesc să treacă, duse de vânt, apele Nistrului și să cadă pe pământ românesc, — ele nu ne îngrozesc. Căci se sting imediat ce au atins imediat umezeala pământului îmbilat și frământat cu abundența de sânge, cu care neamul românesc a știut să-și apere țara și să-și vadă înfăptuită Unirea. Ne revoltă însă neastâmpărul drăcesc al tăciunarilor, cari pentru banii Moscovei se fac unelte ale celor ce le place să se joace de-a focul, și nu înțeleg încă că neamul românesc nu cunoaște și nu vrea să știe crezul celor ce, prin distrugere și ruină, caută fericire.

Condamnăm criminala operă ca și pe autorii-i la fel, cari prin atentatele din ultimele zile împotriva C. F. R.-ului, au încercat să provoace distrugerii și tulburări pentru preamărirea sărbătoarei de 1 August, scrisă cu roșu în calendarul Satanei. Intunerecul pușcărilor fie răsplata negrelor lor planuri și fapte!

Dacă sănătoasa plamadă a sufletului românesc ne asigură liniștea în fața încercărilor sovietice, — o tulburare ne procură îngusta vedere a unora dela noi, de acasă, cari nu-și dau seama că nesocotința lor împinge acolo unde neamul nu vrea să meargă. Căci inima acestui neam se întunecă și se zguduie mai puternic decât valurile de furtună, când din graiul slovei românești își aude cauza că el și fruntași ai lui își iau curajul faptelor lor din bidozul înfins de agenții bolșevismului. Greșos de această oțravă, sentimentul românesc o dăruiește aceluia, cari cu o ușurință criminală își dejosec

neamul, așezându-l în rândul celor ademeniți de „ochiul dracului”, care sclipește la Moscova. Și cu atât mai revoltător este faptul, cu cât — am arătat în numărul trecut al ziarului nostru, — chiar foaia oficială a guvernului românesc a cutezat să-și împovăreze conștiința cu acest păcat!

Dureros adevăr!

Spusese d-l prim-ministru Nicolae Iorga că avem o „țară păcătoasă”. Păreră și vorba Dumnealui! Sufletul românesc însă este cu mult mai înălțat decât să poată fi coborât în afundul în care, — fără ca să-l vadă — îl arată cu degetul ziarul condus de d-sa.

Pentru cinstirea acelei inimi curate, care e stăpânită și condusă de judecata cuminte a Românului iubitor de țară și de tron, să dispară cât mai repede și pe veci din vocabularul ziaristic și al politicianismului nesocotitului cuvânt de „bolșevic” la adresa neamului și a fiilor lui, din orice parte a țării, cari prin fapte au desmințit și desmintit această nemeritată acuză.

Căci nu merită acest neam să fie pus în fața puștilor, cari azi îl păzesc instituțiile și ciădrile publice împotriva celor de cari el ne apără prin țara conștiinții lui!!

Știrea dată de unele ziare că biroul Central al Partidului Național-Țărănesc a cerut organizațiilor județene să nu țină congrese până la 10 Octombrie este inexactă.

Congresele anuale județene vor fi ținute în cursul lunii Septembrie.

Nici una din măsurile comunicate organizațiilor județene în urma ședinței comitetului central executiv din 9 Iulie nu a fost schimbată.

Criza germană.

de profesor Ion I. Ghelase.

Din nou întreagă presa mondială își îndreaptă privirile către Germania, deoarece criza germană, care ne-a atras atenția în ultimul timp, a devenit extrem de repede un focar de sursele, luând proporții incalculabile. Reichsbank-ul n'a putut încă să oprească exodul devalizării; președintele său trebuie să se deplaseze de la un moment la altul la Londra și de la Londra la Paris pentru a căuta ajutoare materiale, dar nu izbuteste.

În economia germană un crac pândeste pe altul. Trustul inoleumului din marele concert Karstadt, Wiking, Nordstern S. A. firmele Held, Francke și altele sunt înscrucate cu un pasiv de 240 milioane mărci. Directorul suszisiului concern care este în același timp și președintele Camerei de comerț din Bremen, posedă la Bremen un castel cu 107 sale somptuoase, cu 12 camere de baie, castelul se fusese asigurat cu valoarea sumă de 3.600.000 mărci. Ancheta judiciară a stabilit că deconfitura se atribuie mai puțin greșelilor de calcul în afaceri, decât vanității și lipsei de scrupul.

Acum la întreprinderile rămase în picioare, presa financiară germană — blamează mult sau puțin în mod deschis, imprudența, favoritismul și risipa scandaloasă.

Dar această critică publică nu servește la nimic mai mult, fiindcă conducătorii responsabili de pierderi rămân nepedepsiți, lăsându-le libertatea să facă greșeli și mai mari. După cum spune reputatul financiar englez Winston Churchill, în timpul războiului toate statele învingătoare au făcut împrumuturi dela America scontând că vor lua dela Germania pagubele de război și vor achita Statele Unite.

Datorită către Statele Unite se puteau plăti în mărfuri sau în aur; ori Statele Unite împiedică printr-un tarif vamal prohibitiv intrarea mărfurilor europene. Apoi sur, cât ar trebui pentru achitare, nu există în toată lumea.

Economistul Josias Stamp a făcut calculul că dacă s'ar prelungi mereu creanțele europene cu dobândă compusă până în 50 ani, tot venitul Europei nu ar ajunge ca să acopere anuitățile datorate Americii. Germania învinșă a înțeles perfect starea de lucruri și nu se putea împăca cu ideea de a plăti indirect datorită Franței către America, care avea un procent de peste 50% din totalul datorită de război.

Venitul poporului german a fost estimat — sunt vreo câțiva ani — la 66—69 miliarde mărci aur. Această cifră, este adevărată a suferit în urma crizei o diminuare de aproape 10 miliarde mărci. Ori cu un asemenea venit Germania ar fi putut să plătească, găndind cel 1/2 miliard mărci, dar Germania zice: Nu vrem să plătim! Prefința sa incapacitate este tradusă prin reaua voință.

Prin politica sa Germania a căutat să se echiveze dela plata reparățiilor, trăind de azi pe mâine; s'a împrumutat și caută să se împrumute, cât și unde poate, pentru a-și compensa ce-a pierdut cu războiul, întrebuințând aceste sume împrumutate pentru modernizarea aparatului de producție, investind capitaluri mari în tot soiul de fabrici, în special în fabrici de armament și munizioni etc. Capitaluri ce nu se pot amortiza

nici măcar în decursul unei generații.

Inflația a lăsat în Germania un fond de depravare și corupție în afaceri, care nu va putea fi șșor extirpat. Ceeace ne pare straniu acum, e că Banca Danat eade victimă acestei evoluții, deoarece această bancă s'a constituit în anul inflației prin fuziunea lui Nationalbank e Germaniei și a lui Darmstädterbank, fiind să profite de apele turburi ale inflației. Alunoi când marile bănci franceze au evitat în anul inflației orice majorare de capital, pentru că asemenea majorări trebuiau impuse pierderilor injuste ale vechilor acționari, atunci când mari bănci germane au evitat în timpul inflației să prozedeze la majorări de capital, s'a făcut primul pas de scrupulozitate, inaugurându-se practica diluării de capital cu rezultat de imbogățire pentru direcțiunile de bănci și sărăcie vechilor acționari.

Când prin fuziunea lui Darmstädterbank cu Nationalbank, această manevră lucrativă de majorare de capital, a fost repetată în două reprize în anul consecutivi din timpul inflației, s'a produs deplasarea averii băncii din posesia acționarilor de mărci aur în posesia acționarilor de mărci hârtie.

Cum sufletele frumoase totdeauna se întâlnesc, a sosit momentul când banca în chestiune, lucrând în afară de orice pledează de scrupul să eadă la rândul său asupra clienților cari știu să izeze de capitalul strein cu aceiași dezinvoltură. Guvernele germane, după cum ne relatează istoria d-lui Freis, au utilizat în mod constant autoritatea lor oficială și au încurajat împrumuturile în strelnitate ca mijloace de corupție pentru asigurarea de alieși politici. Germania în dorința febrilă de a-și crea o stare economică

întăritoare a abuzat de creditele externe până în ultimela săpământ și luni, când Băncile din Londra și New-York au fost frazite din toropeala lor, mai ales în urma cracherilor în Wallstreet) și cu o poftă nebună au început a retrage banii împrumutați la „vedere" germanilor. S'a produs o panăă grozavă în rândurile depunătorilor cari se prezentau la ghișeurile băncilor pentru a-și retrage depozitele lor, băncile văzându-se forțate de a înceta plățile. Guvernul german pentru a calma publicul, a adus la cunoștință că își asumă garanția pentru toate depozitele făcute la bănci. Guvernul german din această zi are răspundere și în orice caz nu se va putea desăruca de pagubele ce ar rezulta decât pe spinarea contribuabilului, sau poate urma exemplul japonezilor, făcând răspunșabili pe membrii consiliului de Afete și de direcție pentru pagubele suferite de bancă din cauza lor și sub egida lor.

Băncile germane nu au avut, cum au băncile engleze, în afară de capitalul real vărsat, și un capital de garanție.

De când eu propunerea salutară a lui Hoover pentru moratoriul, s'au denunțat credite externe de peste 500 milioane mărci.

Chiar dacă admitem că băncile mari vor consimși să nu-și retragă depozitele, nu se știe ce vor face micii creditori.

De aceea Germania persistă și conlează în ajutorul material al Angliei, Statelor Unite și Franței, despre care ne îndolm, deoarece împrumutul englez negociat la Paris tergiversază.

Salvgardarea economică și financiară a Germaniei implică o cooperare internațională a statelor cât mai urgentă pentru a nu fi prea târziu, evitându-se declanșarea unei revoluții cu urmări funeste ce-ar rezulta în inima continentului european cu angajări și repercușuni pentru întreagă Europa.

*) Revue economiqua Paris.

tatorul de la Sinaia nu și-a putut face timp, din cauza Cesi-noului, să adune câteva mar-garete pe Peatra arsă. E îngrozitor ce puțin timp are acest vizitator, care desigur nu m'ar crede, când i ași spune, că sub semnatul am făcut deseori Postovarul mai cu seamă, de când Turingclub-ul Brașov avem o casă în construcție pe acest în cântător munte al orașului nostru așa că plecăm la 3 dimineașă de acasă la 6 eram pe vârf 1/4 oră admiram peisagiul făcând și o rugăciune de mulțumită marelui făuritor al atălor frumuseși. 3/4 de oră era dedicată controlului casei și la ora 9 1/2 eram deja cu baia făcută în cabinetul meu de consultațiuni. Acestui tip de vizitator sănătos i ași da în primul rând cel mai prețios sfat: nu îți pe trece vacanța la plătită scump fără program, culcate de vreme scoalate de vreme, și vei avea timp zilnic de inot și bale de soare, de excursi și plimbări, de ziare și cărți bune. Nu te gânde mult unde să te duci, căci încă odată: esențialul este felul tău de viață și străduința ta de a scoate foloasele fizice ori unde te-ai găsi.

2. Pentru vizitatorul bolnav avem deasemenea un cuvânt și un sfat, ce prea adesea se neglijează. Caută săți însușești obiceiuri sănătoase fizice (mişcare în liber abstinența completă de alcool și tutun, fe-reastră deschisă ziua noaptea, ugoare exerciții de respirație și cultură fizică), pe cari să le păstrezi apoi rein'ors la cămă-nul tău. Ori că suferi de plum-măni, ori că suferi de reumatism, stomac, ficat sau rinichi, boala își revine iară dacă uiți de această simolă dietetică a corpului și a sufletului. Eu unul nici nu cred în eficacitatea specifică a cutărei stațiuni contra cutărei sau cutărei boli. Toate drumurile duc la Roma, dacă ai voința și credința de a te face bine. Mai curând te vindeci de reumatism, făcând frecțiuni vioaie acasă decât plecând fără credința și voința la Tekir-ghiol, la locul miraculos al ganglionilor și reumatismului.

Iată de ce în rezumat ași răspunde la întrebarea: la munte, la mare sau la băi? în modul următor:

E aproape indiferent. Esențialul este programul și credința.

Plasarea normaliştilor în învățământ

Măsurile luate de ministerul instrucțiunii.

Pentru plasarea în învățământ a absolvenților școlilor normale ministerul instrucțiunii a luat următoarele dispozițiuni:

1. Se va întocmi până la 10 August c. un tablou de toate posturile vacante pe 1 Septembrie 1931, în învățământul primar din întreaga țară, și cari nu au fost publicate, precum și de posturile vacante dela cursurile complementare și de adulți, a căror plată este prevăzută în bugetul rectificat pe 1931.

2. Preoții învățători cari în contra dispozițiilor categorice ale art. 117 din legea învățământului primar, sunt titulari în altă parte decât în parohia lor, se consideră demisionași din învățământ pe ziua de 1 Septembrie 1931.

3. Cu începere dela 1 Septembrie 1931 nu se va mai în credința nici un post în învățământ, învățătorilor stagiași și ajutoari, decât după satisfacerea tuturor normaliştilor cu diploma de capacitate.

Cursurile speciale de cultură generală și pregătire pedagogică, pentru învățătorii ajutoari, prevăzută la art. 122 din lege, încetează de a mai funcționa.

4. Toate posturile vacante și nepublicate precum și acele ce vor deveni vacante prin operațiile dela punctele 2 și 3 de mai sus, vor fi puse pe 1 Septembrie 1931 la dispoziția normaliştilor cu examene de capacitate, care intrunesc condițiunile art. 113 din lege, în vederea numirii ca titulari, spre a fi numiți în învățământ.

Numirile se vor face cu stricta respectare a ordinii de preferință stabilită de art. 128 din lege.

Acești suplinitori vor primi salariul întreg și cel titulari cu titlul provizoriu, iar vechimea în învățământ cu toate drepturile aferente li se va conta de la data numirii ca suplinitori.

Toate posturile ocupate pe această cale, precum și acele ce vor deveni vacante până la 15 Ianuarie 1932, se vor publica între 15—30 Ianuarie 1932, conform art. 124 din lege, în vederea transferărilor.

Cele rămase neocupate, precum și cele libere prin facerea transferărilor vor fi publicate

din nou confirm art. 127 din lege între 15—30 Marti 1932, 6 Toți cei numiți suplinitori conform dispozițiilor punctului 4 de mai sus, își vor alege posturile definitiv pe 1 Iunie 1931, în conformitate cu dispozițiunile art. 128 din lege.

În legătură cu măsurile de mai sus ale ministerului instrucțiunii, dăm și următoarea informație:

Intrucât unii revizori școlari n'au declarat toate posturile vacante în învățământul primar din circumscripția respectivă, ministerul instrucțiunii a întreprins o anchetă. Numai în județul Buzău s'au desoperit 22 de posturi nepublicate vacante.

Pentru a preveni asemenea abuzuri, ministerul instrucțiunii a hotărât ca, pe viitor orice revizor școlar va fi fost dovedit că a tălănit vre-un post vacant, să fie imediat destituit.

Dela Chestura Poliției

Buletin informativ

Implicat în contrabanda de spirit. Korner Iuliu, originar din Cernăuși, implicat în contrabanda de spirit din Ozun, a fost înaintat Parchetului Trib. Sfi. Gheorghe, arestat și pus la închisoare. Numitul intenționa să părăsească țara, pentru a se sustrage din fața justiției.

Manifeste comuniste. În noaptea de 29—30 Iulie a. c. s'au răspândit manifeste comuniste în oraș. Autorii care au fost arestați sunt: Kovacs Arpad și Magharosi Sandor, cari au fost înalțați Parchetului Trib. Brașov și depuși la închisoare.

Publicațiuni

Comitetul Școlii comerciale superioare de fete Brașov, fine în ziua de 19 August a. c. ora 6 p. m. cu licitație prin bulei învoială pentru procurarea a 7 vagoane lemne de foc. Informațiunile la cancelaria.

La munte, la mare sau la băi?

de Dr. Suciu Sibianu.

Vrem să răspundem în acest articol la această întrebare atât de actuală, și totuși nu de prea mare importanță, căci esențialul nu constă în munte, mare, sau băi, ci în felul nostru de viață. Chiar dacă cineva face o cură la o stațiune de munte sau de mare după prescripție medicală și își reia apoi vechea viață, revenit acasă cu toate păcatele și greșelile ei, n'a făcut altceva decât a cheltui bani de pomană. Și încă câți sunt cari chiar în stațiune își păstrează relele obiceiuri: frica de mișcare, culcatul și sculatul târziu, sacrificarea plimbărilor în aerul curat al pădurii de deal și promenezilor pline de praf, tutunul și alcoolul. E necesar însă spre a lumina mai bine această chestiune, să împărțim în 2 grupuri pe vizitatorii stațiilor balneare și climatice: 1. Vizitatori sănătoși cari caută numai o recreație, o schimbare de aer, o refacere a forțelor. 2. Vizitatori bolnavi, cari vin pentru tratamentul afecțiunilor de cari sufer.

Pentru prima categorie de vizitatori se aplică și mai exact principiile de mai sus. E indiferent unde se duc. Și pentru ei orice apă curgătoare curată ori ce basin de inot are aceeași importanță ca ori ce stațiune celebră balneară. E adevărat, că la munte avem în medie 1200 ore de soare pe an, la mare 3000, razele ultraviolete mai abundente la mare decât

la munte, dar în schimb muntele îți oferă posibilități de excursii, de privești mult mai variate, și găsești și la munte o cazia aproape în fiecare zi să faci 2—3 ore pe zi bala ta de soare. Un enorm avantaj îl are marea prin ocazia ce ți-o dă de a practica în aer curat și deosebit de valorile mărit cel mai ideal sport de vară din câte există: inotul. Cine nu știe inota, nu poate trage întreg folosul petrecerii sale la mare și dacă și are de gând să învețe, această armonioasă mișcare sportivă a corpului omenesc, punând în acțiune sincronă tot mușchii corpului și regulând admirabil ritmul respirator, mai bine să renunțe la mare.

Vizitatorul sănătos este de regulă acela, care păcătuiește mai mult prin felul său de viață, crezând, că în a trăi fără nici un program este adevărata recreație. Earăși o ideie fundamentală greșită. Când n'ai program, nai timp de nimic. Ai să știi la munte de e. la Brașov sau la Sinaia și n'ai urcat Bucegii, Peatra mare sau Postovarul nici odată. N'ai admirat un răsărit de soare de pe Tâmpa sau Piscul câinelui. N'ai cules câteva gențiane de sub vârfurile Postovarului, câteva fire de floarea regelui de pe Mălești sau Caraiman. Probabil n'ai avut timp nici măcar de pe Cetățuia Brașovului să arunci o privire asupra pitorescului și nui al Târșii Bârsii și cu deosebire vizitator

*) Vezi „Le Commerce" revue Paris.
**) Revue economiqua Paris.

In atentionea vizitatorilor Targului de Mostre de Toamna din Lipsca, anul 1931

Targul general si de articele de constructie, de casa si tehnice: 30 August—30 Septembrie: Targul textil: 30 August—2 Septembrie 1931.

Comunicările Uniunii Gremiilor Comerciale Germane din Transilvania, ale reprezentantului onor. în Transilvania, al targurilor de mostre din Lipsca: Adresa: Braşov, str. Furculiţei de jos Nr. 1.

Actele de călătorie: Pentru călătoria cu avantaj de paşaport si de voiaj, la Targul de Mostre din Lipsca, se necesită si se obţin numai la reprezentantul onorific de mai sus următoarele: Legitimă de vizitator al Targului cu autorizaţia pentru insignie, care îndreptăţeşte intrarea la toate pavilionele expoziţiei (Lei 200), autorizaţia de călătorie ungară (lei 20), pentru obţinerea reducerii pe căile ferate cehoslovace, biletele de călătorie reduse germane dela Bodenbach, Passau, Oderberg, până la Lipsca (amănuntele precum si preţurile se găsesc tipărite pe formular de înscriere si comandă).

Acolo se poate procura si camere particulare pentru Lipsca (amănuntele si preţurile vezi pe formularul de înscriere si comandă) precum si bunurile pentru prospectele targului (I. general lei 100) pentru articele de constructie de casa si tehnice lei 40, decât cărţile se trimite prin poştă, I. lei 140, II. lei 64.

Avantajii de paşaport.

Afară de aceasta vizitatorul expoziţiei trebuie să aibă un paşaport valabil pentru sirenă-tote, pentru care viza germană gratuită o poate procura numai reprezentanţa onorifică din Braşov, care în cazul dăru paşaportul se trimite la timp cel mai târziu până la 10 August 1931, (cu indicarea dorinţelor si trimiterea taxei de 60 lei pentru procurarea fiecărei vize mai dorite, lumăţarea taxei a vizei ungare, eventual dorite si a sumei de câte 26 lei pentru retrimiterii unui paşaport) procură si vizele gratuite pentru Austria si Cehoslovacia, precum si viza ungară redusă la 50%, ceea ce este posibil atât în Bucureşti cât si în Cluj.

Avantajile de paşaport amintite si reducerile de călătorie menţionate mai jos, pot fi revendicate numai de acela care si-au procurat legitimă de vizitator al Targului.

Reduceri de călătorie.

Germania: In 25 August până la 4 Septembrie 1931, inapoi August până la 12 Septembrie 1931 25% reducere. Bilete de călătorie reduse la reprezentantul onorific. Amănunte si preţurile în formularul de înscriere. Bilete reduse numai pentru inapostere nu există.

Ungaria: Pentru dus si întors 25 August până la 12 Septembrie 1931. Vizitatorul targului poate călători cu bilete cl. III, accelerate si cl. II, personal în cl. III, accelerate. Legitimă necesară pentru reducere (vezi mai sus) trebuie vizată în Lipsca.

România 1—14 Septembrie 1931. Numai pentru inapostere o reducere de 50% în oricare clasă a trenurilor personale si accelerate.

Austria, incolo 25 August—4 Sept. 1931 la prânz, inapoi 30 August la prânz—12 Sept. 1931 ora 24, 25 procente reducere pe toate treaurile (cu excepţia trenurilor de lux) incolo si inapoi si pe linii diferite, sau si numai întors. Dacă biletul se

soate numai pentru întoarcere legitimă de targului trebuie vizată de biroul targului din Lipsca. Biletele de tren scoase în birouri de călătorie pentru un drum sau dus si întors, trebuie stampilate de acel birou sau de casieria gării, înainte de călătorie. Trezirea dintr'o clasă într'ală sau schimbarea trenurilor cu plata diferenţei, precum si intreruperea călătoriei sunt admisiibile.

Cehoslovacia: Dus 25 August până la 4 Sept., întors 30 August până la 12 Sept. 1931 25 procente reducere la trenurile din mersul trenurilor, cu excepţia trenurilor exprese si de lux. Această reducere se referă si la vizitatorii expoziţiei sirenă care tres prin Cehoslovacia. Călătoria se poate intrerupe odată. Timbrele cehoslovace necesare reducerii se pot obţine, precum am menţionat mai sus, la reprezentanţa onorifică.

Privitor la preţul chiriilor pentru expoziţii, celor interesati li se comunică imediat, la cerere, datele necesare.

Privitor la preţurile locuinţelor sau camerelor în Lipsca, amănunte se găsesc pe formularul de înscriere.

Cu privire la intreruperea în Lipsca se poate spune, că cu 5—6 R. M. pe zi se poate mânca bine în Lipsca, în restaurant si hanuri cinstite si convenabile.

Alte informaţiuni se dau la cerere, de către reprezentanţa onorifică (Braşov) str. Furculiţei de jos Nr. 1, (călătorându-se totodată mărele necesare pentru răspuns, pentru răspunsuri simple lei 7, pentru inaposterea de paşapoarte sau trimiterea de bilete de tren etc. lei 26.

Avantajile vizitatorilor targului de mostre.

Deoarece vizitatorul targului de mostre se bucură în medie de o reducere pe tren de 25 procente si vizele pe paşapoarte făcându-se gratuite, în afară de viza ungară reduse la 50 procente, nici un comerciant, nici un industriaş si nici un meşter să nu sape ocazia, de a vizita targul de mostre din Lipsca cu renume mondial, care va oferi cele mai bune si preţoase îndemnuri si legături comerciale, prin ceea ce cheltuielile destui de reduse ale călătoriei vor fi din destul contra balansate.

Să mergem deci la Lipsca la targul de mostre de toamnă!

Primăria Municipiului Braşov.

No. 15625—1931
Serv. econ.

Publicaţiune de licitaţie

In ziua de 4 Septembrie a. c. la ora 9—11 a. m., se va ţine în biroul serviciului economic al Primăriei Braşov, licitaţie publică cu oferte sigilate si timbrate, în conformitate cu dispoziţiunile legii contabilităţii publice, pentru construirea zidului de împrejmuire la cazarma Reg. 89 Inf.

Valoarea lucrărilor conform devizului face circa 90,000 lei. Garanţia provizorie de 5% se va depune odată cu oferta. Condiţiunile detaliate se pot vedea la Serviciul tehnic al Primăriei.

Braşov la 29 Iulie 1931.
Comisia Interimară, Preşedinte :
Sociu
Secretar General :
Socaciu.

516 1—1

CINEMA „ASTRA“ (APOLLO)

1—2—3—4—5 August

Film Sonor

Cel mai mare DETEKTIV si Criminal film

Madona Furată

Cu: Max Adalbert, Edith Edwards, Hans Otto, Friedl Haerlin.

Afară de aceasta:

JOURNAL

Vine!

WILLY FORST

în

Gata la comandă

Vine!

In „Cinema Astra“ va rula în zilele de 1—2—3—4 si 5 August un film detectiv-criminal ultra modern, vesel, plin cu scene esecante.

Madona furată

Acţiunea acestui film decurge într'un tempo extraordinar de repede — totul să aranjează într'un minut, — spectatorul nu are vreme nici de o secundă de a se plictisi. Cu un cuvânt un film al lui Jellif.

Auzul, simţul si vederea omului sunt toate ocupate la vizionarea acestui film. Toate trusurile detectivilor berlinezi sunt jucate de sprintenul hoj si de sprintena hoajă.

Până acum filmele detectiv si criminale interesau mai mult masele mari ale poporului. Acest film cu siguranţă va plăcea tuturor — fiindcă este filmul timpului al lui Jellif si radioul.

Să pună întrebarea!
Care dintre cei doi este hoj?
Care dintre cele două e hoajă?
Cine a furat pânza veritabilă a Madonei de Rafael?
Cine a furat copia?

Programul următor: Gata la comandă cu Willy Forst, Else Elster cunoscut din filmele: „Zwei Herzen in drei Viertel Takt“ „Ua t njo pe tr itae etc.

Docent Universitar

Dr. AUREL VOINA

Medic primar al spitalului „Gh. Mărzescu“

Boale de piele si venerice

Cosmetică

Strada Spitalului (I. C. Brătianu) 16.

Cons. 3—6

Medic Primar Judeţean

Dr. Pompiliu Nistor

s'a mutat în Strada Lungă 135.

Consultă boli interne, sifilis etc. 2—4 d. a. 413—1—0

liettin si bine

puteţi mânca

la

Restaurantul si Bodega Petru Ţenghea

Str. Gh. Barişia (fostă Tg. Callor) 1

Vinuri excelente din Ardeal si Vechiul Regat.

PREŢURI REDUSE.

Abonamente avantajoase.

2—3

De vânzare o maşină de imblăit completă, cu motor de benzină în bună stare, folosită de trei ani, cu preţul de Lei 100,000. Adresa Nicolae Tohănean, comerciant, Sita-Buzăului—Ciurmeric. Jud. Braşov. 517 1—3

Caut post largă copii la o familie română. Posed si limba germană. Informaţiuni la ziar. 515 2—3

Dr. C. N. ILIESCU

— specialist —

RAZE X

(RÖNTGEN)

Diatermie, Ultra-Violete, Curenţi electricei.

Banca Marmorosch-Blank

Consult 3—6

Vinerea si dela 12—1

De vânzare parcele pentru constructii de case, la poziţie bună, ieftine. A se adresa: Costiţa A Nr. 2.

Library Cluj

Având în vedere criza generală, care de atâta vreme apasă asupra populaţiei ţării, ne-am hotărât a înfiinţa în sanatoriul nostru si o a III-a clasă cu preţuri corespunzătoare reduse, reducând în proporţie si preţurile pentru clasa I. si II. în cât prin aceste măsuri sperăm că am înlesnit si populaţiei suferinde, cu mijloace mai restrânse, căutarea într'un sanator de primul rang.

SANATORIUL
Dr. Leonhardt & Dr. Flechtenmacher
Braşov, Calea Victoriei 68. Tel. 250.

Targul de Mostre

de Toamnă din Lipsca

30 August până la 3 Septembrie 1931.

Targul de Mostre în cele 40 palate ale expoziţiei din centrul oraşului: Targul de Mostre pentru articele de constructie de casă si tehnice în halele 1, 2, 3, 4, 6, 11, 12, 19 si 20 pe terenul expoziţiei. Oferte bogate, în cel mai perfect si clar aranjament! Cereţi vă rog amănunte cu indicaţiile despre avantajii si favorului de călătorie.

Oficiul Targului de Mostre din Lipsca, Leipzig.

Reprezentanţa onorifică pentru Transilvania:

Uniunea Gremiilor Comerciale Germane din Transilvania.
Braşov, Strada Furculiţei de jos No. 1.

Monumentele Regilor Carol I. și Ferdinand I.

— Șezătoarea scriitorilor români la Brașov. —

Un popor nu poate să dăinuie numai prin oratorie, prin retorica recunoștinței verbale.

Cultura, adorea postumă pentru marile figuri formează semn de civilizație și simbol hieratic pentru generațiile, cari vor veni.

Cuvintele acestor, cari conțin un adevăr simplu, dar controlat, aș vrea să prindă aripi și ecouri pentru toți, mai ales astăzi când — prin coloanele acestei bătrâne foi — mă fac herald de veste mare.

Brașovul românesc, cetatea aceasta care mai cuprinde încă atâtea vrednice inimi valahe, atâtea oameni cari mai poartă și acum floarea grațitudinii la bufonieră, nu va lipsi, nu poate să lipsească de a îndeplinirea unui gând mare.

Știți cu toții de șezătoarea neasemuit de frumoasă de a se ridica, din prinosul tuturoasa, un monument regilor Carol I. și Ferdinand I.

Doi regi de tradiție sacră, doi întregitori de țară.

Și dacă fiecare din noi a știut să plăzmuie, în cel mai nobil colț al sufletului său, troiță de recunoștință pentru Domnitorii cari ne-au dus spre România de acum, așa cum e: nea'arnată și întregită, — se cuvine să fie nemurii și în materia rece, dar înfruntătoare de vremi și pildnică a bronzului.

Inițialva a venit, cum trebuie, — ca o stea trează, de puritate, — la timp.

Și freamțul vestei s'a im-

prăstiat departe, până la fruntăriile țării.

Cei mai mulți, cei mai buni și — mai ales — cei mai săraci au răspuns, trimițând după posibilități, cu un entuziasm juvenil și care-i cinstește, cu un gând pios, cu o fiacără de a ducere aminte, pururi fălăind.

S'a strâns de către comitet o sumă. Nu mică. Totuși, nu îndesjuns de mare pentru durarea unui monument, care să fie pilda de venerație, nu a unei generații, ci a României și a generațiilor din leaturile următoare.

De aceea comitetul organizator a solicitat sprijinul scriitorilor noștri de frunte, pentru finerea de șezători literare în principalele noastre orașe. Fiecare, aceste șezători au început și au fost pretutindeni întâmpinate cu atenția deplină, pe care o meritau.

La Brașov turneul scriitorilor sosește în ziua de Vineri, 7 August, când va avea loc, în sala teatrului „Astra”, conferința d-lui Gh. D. Mugur despre cei doi regi. Scriitorii oaspeți și cei din localitate vor recita.

Cred înutil un indemn în plus adresat brașovenilor, spre a fi prezenți la această cinstită a memoriei regilor Carol I și Ferdinand I. Umbrele acestor superbi desrobitori ne copleșesc, creionul tremură, fruntea se spleacă...

Eugen Jebeleanu.

Din Râșnov

Cooperatorii cursiști la Râșnov. — Primirea mirilor princieri.

În ziua de 26 Iulie, râșovenii au avut cinstea să se bucure de iluștrii și înalți oaspeți. Duminecă dimineața la orele 8 au sosit în Râșnov cooperatorii cursiști dela cursurile cooperatiste de vară din Brașov, în frunte cu duscăii și conducătorii lor, precum și d-l T. C. Ionescu Pașcani sub-director în Oficiul Național al Cooperatistilor.

Spre întâmpinare au eșit câțiva conducători dela Cooperatistivele locale. Oaspeții au fost conduși și-au vizitat vechea Cetate a Râșnovului, donată M. S. Regelui Carol II, unde au dat explicații însoțitorii, și omul de pază al Cetății. Au admirat apoi frumoasa Vale a Cetății vizitând corturile coloniei de cercetași, strandul și bufetul care sunt proprietatea comunei.

Vizitatorii au rămas adânc impresionați de adâncimea fântănei din interiorul Cetății, la care s'a lucrat 17 ani și are o adâncime de 146 m.

La restaurantul comunal s'a servit la orele 9^{1/2}, câte o gustare, după care au mers în sala de cinematograf, unde au luat parte la producția cinematografică, ruiând filmul cooperatist, adus de cursiști.

Înainte de începerea reprezentății a luat cuvântul d-l B. Tipeiu, director școlar și primarul Râșnovului, urând bun venit oaspeților cooperatist, arătând bucuria ce le-a procurat-o râșovenilor această vizită. Din partea cursiștilor a răspuns d-l Ionescu-Paşcani, mulțumind râșovenilor de primirea făcută, și arătând foloasele ce le aduce oamenilor săraci cooperatist precum și înfăptuirile realizate din punct de vedere economic-cultural prin cooperatist. S'a adresat apoi tiner-

relor vârstare, arătându-le că viitorul popoarelor este îndreptat către cooperatist, care este simbolul ordinii într'un mal fericit viitor.

Începând rularea filmului, au fost arătate pe ecran figurile a celor iluștri cooperatori, cari au fost susținătorii, îndrumătorii și înfăptuitorii cooperatist la noi, ca, Ionescu dela Brad, Spiru Haret, dr. Israte și Dobrescu-Arges, precum și foloasele obținute prin unirea în cooperatistive, și unele înfăptuiri edilitare cu ajutorul cooperatist, ca: biserici, școli, spitale, Case culturale ș. a.

La orele 2, terminându-se rularea filmului, cursiștii, au luat masa la restaurantul I. Ciocoiu, iar la ora 3^{1/2}, au plecat cu autobuzul la Bran, pentru a vizita localitatea și a asista la sosirea A. A. L. Regale și Imperiale, dela Sinaia la Castelul Regal din Bran, care este proprietatea M. S. Reginei Maria.

Seera la orele 6 au plecat la Brașov.

În comuna Râșnov, încă de pe la orele 3 d. a., populația se postase pe șoseaua comunală, unde se aștepta sosirea mirilor princieri dela Sinaia, în trecerea spre Bran. La intrare în Râșnov, au eșit întru întâmpinare prefectul județului d-l Florian Z. și primarul comunei Râșnov, B. Tipeiu. După urarea, de bun sosit precehni princiere s'a servit tradiționala pâtaș și sare.

La aclamațiile și uralele mulțimii înalți oaspeți și-au continuat drumul spre Castelul Regal din Bran.

Asistent.

Sacrificiu liberal.

Oficiul d-lui Duca, făcând teoria capitalismului, mângâie barba d-lui Iorga, și drept deslegare a problemei d-lui de la rește dintr'un interviu, acordat de d-sa unui corespondent al ziarului „Manchester Guardian”. Iată cuvintele rostite de gura d-lui Iorga și reproduse de oficiul d-lui Duca:

„D-l N. Iorga, care vede cum capitalismul este în declin — ca și concepția ce voia să-l înlocuiască, adică concepția colectivă extremă a lui Karl Marx — își precizează gândurile astfel:

„Soarta Europei depinde de ce va face capitalismul modern, de faptul dacă se va putea ridica la înălțimea situației și să dea un cuprins nou doctrinelor vechi”.

Atât cuvintele d-lui Iorga pe care „Viitorul” — pentru ca să nu-și lase șeful mai pe jos decât fostul său tovarăș de „Unitatea Națională” electorală — le însoțește cu următoarea deslușire:

„Cu mult, însă, înainte de formularea acestor opinii, d-l Duca făcea la clubul liberal din Capitală declarațiuni de ordin general cari cunșeau la aceleși concluziuni”.

În lătură deci d-l Iorga cu marxismul și capitalismul d-tale, căci „cu mult înainte de formularea” opiniilor d-tale și de crearea lumii, trăia un om, care glăsula la Clubul liberal din Capitală ceea-ce spui d-tale!

Și omul ăla știa de atunci că „soarta Europei depinde de ce va face capitalismul modern”.

Am ruga însă pe d-l Duca, megul desiegării problemei capitaliste să ne spună: capitalismul liberal s'a modernizat? S'a ridicat el la înălțimea situației? Și a dat un cuprins nou doctrinelor vechi?

Ne interesează răspunsul a-

cestor întrebări, pentru că în pungile capitaliștilor din partidul d-lui Duca s'a aglomerat capitalul țării Românești.

Un categoric nu este răspunsul întrebărilor de mai sus. Cu toate acestea oficiul d-lui Duca nu se jeneză să strige cu glas plângător din cimpotul îngâm-fării că:

„Suntem fericiți că acest rol al politicii de viitor l-a arătat șeful partidului nostru, continuând astfel tradiția partidului liberal și enume pulința de a se acomoda nouilor curente ale vremii, rămânând intacte însă interesele mari ale neamului nostru, cari trebuie a fi salvate cu prețul oricărui sacrificii”.

Mai începe indolentă? S'a continuat întotdeauna tradiția partidului lor, căci:

S'a grăit liberali ca „să rămână intacte interesele mari ale neamului” dar au făcut însă să crească o'apovești interesele și mai mari ale băncilor lor și ale tuturor capitalurilor vărsate în diferitele întreprinderi liberale. Pentru că jara „trebuie salvată cu prețul oricărui sacrificii”!

Specula o'ă grâu în Franța. După cum se anunță din Paris, în urma scaderii nejustificate a cursului grâului francez, ministrul agriculturii a depus în mâinile ministrului de justiție, o plângere împotriva detentorilor de grâu și făină de proveniență străină. Deținătorii stocurilor de grâu și făină provenite din import sunt învinuiți că eu violat legile și decretul franceze privitor la reglementarea întrebărilor grâului importat.

Bilete și abonamente pe peron

Direcțiunea Generală C. F. R. a reglementat ca intrarea pe persoanele stațiilor ale căror nume le dăm mai jos, este permis numai pe baza prezentării biletelor de călătorie, biletelor pe peron sau a unui abonament lunar pe peron.

Costul unui bilet de peron este de cinci lei, iar al abonamentului este de 100 lei lunar. Abonamentele se vor elibera de către stațiuni în urma unei cereri însoțită de fotografie.

Organele însărcinate cu controlul biletelor la intrarea și eșirea pe persoane vor cere abonamentului să prezinte abonamentul ori de câte ori intră sau iese, chiar dacă abonatul este cunoscut și în caz că nu-l poate prezenta, indiferent din ce motiv, va fi supus la plata taxei eventuale și a amenzei reglementare.

Stațiile în care urmează a fi aplicate dispozițiile de mai sus sunt următoarele: București-Nord, București-Est, Constanța-Oraș, Ploiești-Sud, Sinaia, Pitești, Câmpu Lung, Titu, Târgoviște, Brașov, Sighișoara, Medias, Sibiu, Arad, Caransebeș, Lugoj, Timișoara D. Elena, Turau-Suverin, Oradea, Satu-Mare, Sighetul-Marmășiei, Cluj, Dej, Târgu-Mureș, Cernăți, Chișinău, Băiți, Oalaș, Tecuci, Bărlad, Cetatea-Albă, Brătils, Buzău, Focșani și Râmnicul-Sărat.

Pe persoana găsită pe peronul stațiilor indicate mai sus fără legitimație de călătorie, abonament sau bilete de peron, vor fi supuse la plata unei amenzi de 20 lei.

În ceea-ce privește străngerea legitimațiilor de călătorie care până în prezent se făcea în stația unde cobora călătorul, aceasta se va face de către personalul trenului.

Intrevederea d-lor Iuliu Maniu și Ion Mihalache

D-l Ion Mihalache a părăsit eri Capitala plecând la Cluj.

D-l Iuliu Maniu care se afla la Sovata a plecat și d-sa la Cluj, unde se va întâlni cu d-l I. Mihalache.

Cu prilejul acestei întrevederi s'au discutat importante chestiuni în legătură cu activitatea pe care partidul o va desfășura în cursul verii.

Dela Cluj, d-l Mihalache va pleca la P.-Neamț pentru a participa la campania electorală pe care organizația național-tărănistă locală o duce în vederea apropiatei alegeri parțiale din acel județ.

Chiar și fără anunțarea
„Vânzare totală”

cumparați la noi bun și ieftin

Crep de Chine 1 mtr. Lei 140.

Str. Porții.

DEPNER ȘI ROTH,

Str. Porții.

Membra la Centrala de Credit.

521 1-1